

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B100TSH0280002/596
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

07.01.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.06.2009 tarihli ve KAN. KAR. MD. A.01.0.GNS.0.10.00.02-13665 sayılı yazınız.

Kayseri Milletvekili Sayın Mehmet Şevki KULKULOĞLU tarafından, "KKKA vakalarına karşı alınacak tedbirlere ilişkin" olarak verilen 7/8217 Esas sayılı Yazılı Soru Önergesi'nin cevabı ilâşikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Bakan

EKLER:
EK1:Önerge Cevabı (3 sayfa)

Kayseri Milletvekili Sayın Dr.Mehmet Şevki Kulkuloğlu'nun Kırım-Kongo Kanamalı Ateş vakalarına karşı alınacak tedbirlere ilişkin 7/8217 Esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORU:

Ülkemizde sıcaklıkların artmasıyla birlikte Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı (KKKAH) vakalarında da artış görülmeye başlanmıştır. Tokat, Yozgat ve Kayseri'de son dört gün içerisinde Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı'na yakalanan 5 kişi yaşamını yitirmiştir

Sakarya'nın Akyazı ilçesinde Devlet Hastane'sinin açılış töreninde yaptığınız basına yansıyan konuşmanızda, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı ile Bakanlığınızın etkin bir mücadele yaptığını, bu sene yürütülen etkin çalışmaların sonucunda hem hastalığa yakalanan kişilerin, hem de vatandaşlarımızın sayısında azalma olacağını ifade ettiniz.

Ancak, bu yıl Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı vakalarında önceki yıllara oranla artış görülmüştür. Bu bağlamda;

- 1- Önceki yıllara oranla KKKA Hastalığı artıyor olması karşısında, Bakanlığınızın bu konuda yaptığı çalışmaları nelerdir ? Bu yapılan mevcut önlemlere rağmen engellenemeyen vaka artışını kısa sürede kontrol altına almak için ek tedbirler almayı düşünüyor musunuz?

CEVAP :

İklim değişikliği gibi çeşitli faktörlerle ekolojik dengelerde meydana gelen değişiklikler sonucunda vektör popülasyonunun artması sonucu tezahür eden KKKA 2002 yılından itibaren görülmeye başlamış ve 2002-2008 yılları arasında KKKA vaka ve ölüm sayılarında artış tespit edilmiştir.

KKKA özellikle Kelkit vadisi olarak adlandırılan coğrafik alanda bulunan illerde yoğun olarak görülmekle birlikte sporadik vakalar şeklinde diğer illerimizde de ortaya çıkabilmektedir.

**KKKA Vakalarının Yıllara Göre Dağılımı
(Türkiye, 2002-2009)**

Yıllar	Vaka Sayısı	Ölüm
2002-2003	150	6
2004	249	13
2005	266	13
2006	438	27
2007	717	33
2008	1315	63
2009	1318	63

Bilindiği üzere tüm enfeksiyon hastalıklarında olduğu gibi KKKA'da da korunma ve kontrol önlemlerinin alınması gereklidir. Bakanlığımızca gerçekleştirilen KKKA hastalığından korunma ve kontrol önlemleri şu şekilde özetlenebilir:

- KKKA vaka ve ölüm olaylarının yaşanmaması için kırsal kesim ve piknik alanlarına yapılan ziyaretlerden sonra dikkatli bir şekilde vücutta kene kontrolü yapılması, kene tutunma ve/veya yapışması halinde zaman kaybetmeden kişinin kendisi tarafından uygun şekilde çıkartılması veya en yakın sağlık kuruluşuna başvurularak kenenin çıkarılmasının sağlanması gerektiği konusunda vatandaşlarımız bilgilendirilmiştir.

- Kırım Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığıyla etkin mücadele ve bu hastalığın sağlık personeline bulaşma riskinin azaltılmasına yönelik olarak merkezi ve yerel düzeyde hizmet içi eğitim toplantıları düzenlenmektedir. Bu eğitim toplantıları periyodik olarak konunun tüm muhataplarının katılımıyla düzenlenmektedir. 81 ilin İl Sağlık Müdürleri/Müdür Yardımcıları, Bulaşıcı Hastalıklar Şube Müdürleri ve Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanlarının katılımıyla Kırım Kongo Kanamalı Ateşi değerlendirme toplantıları yapılmıştır. Bu toplantılarda hastalık bütün yönleriyle ele alınmış ve katılımcılara hastalıkla ilgili tanı ve tedavi yöntemleri konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca sağlık personelinin hastalıktan korunma yöntemlerine azami dikkat gösterilmesi konusunda da gerekli uyarılar yapılmıştır.

Eğitimlerde kullanılan materyalleri içeren bir CD hazırlanmış, illerdeki eğitimlerde kullanılmak üzere çoğaltılarak dağıtılmıştır. Ayrıca sağlık çalışanlarına yönelik hastalıkla ilgili bilgilerin bir arada bulunduğu bir kitapçık hazırlanmış ve dağıtımı sağlanmıştır.

Bu çerçevede, hastalıkla ilgili broşür, afiş ve kısa TV filmi gibi eğitim materyalleri de hazırlanarak bütün illerimizde dağıtımları sağlanmış olup 2010 yılında da materyallerin yeniden gözden geçirilerek hazırlanması ve dağıtımının sağlanması çalışmalarına devam edilmektedir.

Hastalık şüphesiyle sağlık kuruluşlarına başvuranlara gerekli takip ve tedavi hizmetleri sunulmakta ve konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılmaktadır. Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca hastalığın görüldüğü bölgelerde evcil hayvanlarda keneye karşı ilaçlama çalışmaları sürdürülmektedir. Ayrıca, yaban hayatında virüsün sirkülasyonu konusundaki bilimsel çalışmalar devam etmektedir.

-Vakaların yoğun olarak görüldüğü kırsal kesimde de, vatandaşlarımızın kişisel korunma önlemlerini almaları ve bu hastalıktan korunma yollarına ilişkin bilgilendirilme ve bilinç düzeylerinin artırılması amacıyla halk eğitim çalışmalarına devam edilmektedir. 2009 yılı Şubat ayından başlayarak 1200 köyde yaklaşık 600.000 kişiye yüz yüze eğitim verilmiş, hastalık hakkında bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır.

Hastalığın bulaşma yolları, belirtileri, kuluçka süresi ve korunma yolları ile ilgili el broşürü ve afişler gibi eğitim materyalleri hazırlanarak dağıtımları sağlanmıştır. 2009 yılında 650.000 adet el broşürü ve 300.000 adet afiş bastırılarak özellikle hastalığın yoğun görüldüğü 15 il (Amasya, Ankara, Bolu, Çankırı, Gümüşhane, Giresun, Karabük, Kastamonu, Samsun, Erzurum, Tokat, Yozgat, Ordu, Çorum ve Sivas) başta olmak üzere 81 ilimize dağıtılmıştır.

6 Bölgede 81 ili kapsayacak şekilde sağlık müdürlüğü çalışanları ve hastane idarecileri ile enfeksiyon hastalıkları uzmanlarına yönelik KKKA bölge çalıştayları düzenlenmiştir. Bu çalıştaylarda KKKA ile ilgili son bilgi ve gelişmeler katılımcılara aktarılmıştır. Yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

Yine Ülke genelinde toplumun bilinçlendirilmesi amacıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı

başta olmak üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle iş birliği içerisinde eğitim çalışmaları da sürdürülmektedir.

KKKA hastalığından korunmaya yönelik aşı geliştirilmesi çalışmaları Bakanlığımız ve Fırat Üniversitesi işbirliği ile TÜBİTAK projesi şeklinde devam etmektedir.

KKKA hastalarının tedavisinde kullanılmak üzere insan ve at kaynaklı hiper immün serum çalışmalarının laboratuvar aşaması tamamlanmış olup klinik çalışmalar devam etmektedir.

Hastalıkla ilgili bilgilere internet kullanan vatandaşlarımızın kolay ulaşabilmesi için www.kirim-kongo.saglik.gov.tr uzantılı bir web sitesi yayımına devam etmektedir. Bu sitede halka ve sağlık çalışanlarına yönelik bilgiler, broşür, afiş örnekleri, keneler ve vücuda tutunmuş kenelerin çıkartılma yöntemlerine ilişkin film, hastalığın tedavisi ve korunma yöntemleri ile yapılan ve yapılması gerekenlerle ilgili bilgi dokümanları yer almaktadır.

KKKA hastalığı ile mücadele çalışmalarımıza tüm gücümüzle devam ediyoruz. Bakanlığımız diğer pek çok enfeksiyon hastalığı ile mücadelede gösterdiği başarıyı bu konuda da gösterecektir.

İlginize teşekkür ediyorum.